

Az egészséges ifjúságért

Tudományos konferencia kezdődött Szegeden

A serdülő fiatalok egészségéről rendezett tudományos ülést a Fodor József Iskolaegészségügyi Társaság, a Pedagógusok Szakszervezete, a Vöröskereszt, a KISZ KB, az Egészségügyi Szervezők Egészségnevelési Szövetsége és a Csongrád megyei KÖJÁL tegnap, hétfőn az MTA biológiai központjában. Az elnökségben helyet foglalt dr. Konec János, az MSZMP megyei bizottságának titkára, dr. Petri Gábor egyetemi tanár, a SZOTE sebészeti klinikájának vezetője, országgyűlési képviselő, dr. Kelemen Borbála, az Egészségügyi Minisztérium osztályvezetője, dr. Köpf Lászlóné, a KISZ KB titkára, Fabula Andrásné, a Pedagógus Szakszervezet országos képviselője, dr. Boda Domokos egyetemi tanár, gyermekgyógyász szakfordos, dr. Berencsi György egyetemi tanár, a SZOTE járványügyi tanszék vezetője, dr. Zalányi Sámuel egyetemi tanár, a SZOTE szervezési tanszék vezetője és dr. Zsigó Margit, a megyei tanács elnökhelyettese a konferencia jelentőségéről szövegezte. Egyebek között elmondta:

jelenleg nem mentes a gondoktól a serdülő korosztály egészségügyi ellátása. Ezért üdvözölhető minden olyan tanácskozás, amely javaslatokkal segíti az orvosok, pedagógusok, szülők eredményes egészségnevelő munkáját. A tanácskozás mintegy 300 résztvevője között az ország különböző egyeteméről érkezett orvosok, pedagógusok, egészségügyi szakemberek hallgatják meg a két szekcióban megtartandó előadásokat. A tanácselnök-helyettes végül eredményes munkát kívánva megnyitotta a tanácskozást. Dr. Konec János egészségpolitikai kérdésekről szóló előadásában hangsúlyozta az egészségügyi és a társadalmi körülmények mindenkori összefüggését. A jövőben az egészséges életmódra nevelés folyamatában nagyobb figyelmet kell szentelni ezeknek a történelmi elemeknek.

A továbbiakban változó egészségügyünk eddigi fejlődését. Az életkörülményekben elért vívmányokról, a lakások rohamos gyarapodásáról szólva elmondta: emögött mintha elmaradtunk volna az egészséges életmódra neveléssel. Azért is fontos ez a tudományos tanácskozás, mert fórumot ad különböző szakterület képviselőinek, hogy elmondják, miként kell egész-

ségüket megőrizniük a fiataloknak, a munkában, a közéletben, és a magánéletben.

Dr. Kaposvári Júlia, a Fodor József Iskolaegészségügyi Társaság elnöke, a Magyar Vöröskereszt főtitkár-helyettese beszédében visszaemlékezett a legutóbbi, két éve Miskolcon megrendezett konferenciára és értékelte az azóta jelentkező gyakorlati hasznát is. A szegedi tanácskozás résztvevőinek arra hívta föl a figyelmét: ahhoz, hogy 2000-ben egészséges felnőttek vegyék át a társadalom építését, már most munkálkodniuk kell gyermekeink védelmében. Egészségügyi, gazdasági szakembereknek csakúgy, mint a pedagógusoknak. Ezután átnyújtotta a Fodor József-emlékérmet az ügy érdekében kiváló munkát végző orvosoknak: dr. Öry Imrénének, az Egészségügyi Minisztérium főosztályvezetőjének, dr. Gáspár Mártának, a Baranya megyei KÖJÁL osztályvezetőjének, dr. Julász Károlynak, a Pedagógusok Szakszervezete munkavédelmi felügyelőjének és dr. Kismartoni Beának, az Országos Csecsemő- és Gyermekorvosi Intézet orvosának. Dr. Reményik Lászlóné, a szegedi gedői általános iskola tanára a Kiváló Munkáért kitüntetést vette át.

A két és fél napos konferencián előadások hangzanak el a fiatalok testi és szellemi fejlődéséről, az iskolai munkavédelemről, az iskolaegészségügy szervezési kérdéseiről, az egészségügyi károsító szokásokról és egyéb egészségnevelési témákról.

Gyulán az Universitas

A negyedik gyulai nyári évadjára készülő Universitas együttes megkezdte Teleki László Kegylene című szomorújátékának próbáit. A város színház vendégeként Gyulán immár rendszeresen vendégszereplő Universitas július 15-től nyolcszor adja elő a Katona Imre rendezésében színre kerülő Teleki-darabot, a volt megyeháza udvarán.

Az Universitas gyulai ciklusa 1977-ben Kosztolányi Dezso Szörny című művének bábfeldolgozásával kezdődött, s ezzel a produkcióval később több külföldi fesztiválon is sikert arattak. A Szörny után Madách Imre Civiázator, majd tavaly Petőfi Sándor Tigris és hiénája következett. A Kegylene mostani műsorra tűzésével az Universitas folytatja hagyományát: életre kelteni az egyáltalán nem, vagy csak ritkán játszott magyar drámai műveket.

Megjelent a Szegedi Ünnepi Hetek műsorfüzete

A korábbi évek gyakorlatának megfelelően idén is a Pesti Műsor különszáma a Szegedi Ünnepi Hetek műsorfüzete, mely a papokban került a standokra szerte az országban. A 98 oldalas, színés borítóval ellátott kiadvány javarészt természetesen a szabadtéri játékok bemutatóihoz ad érdekes írásokat, interjúkat, portrékat, rövid darabemlékeket, de beleszámol a kiegészítő rendezvényekről, képet rajzol

Szegeden, máától

Nyitnak a napközis táborok

Alig fejeződött be a tanítás, néhány szegedi általános iskolában már új csoportok fogadására takarítottak, rendezkedtek, szépítették a környezetet. Mától, július 1-től ismét benépesülnek a nyári napközis táborok, ahol ezen a nyáron a városi tanács vb művelődésügyi osztálya kellemes, kulturális időtöltést, tartalmas programokat biztosít minden jelentkező szegedi kisdíknak.

Az idei szünidőben öt általános iskolában és a Makoserdőben berendezett táborban, összesen 1130 gyer-

mek felügyeletéről, szabad idejének tartalmas eltöltéséről gondoskodnak. Mind az öt iskola (a Tarján 3-as számú, a Szirmai István, az Odessza 2-es számú, a Rózsa Ferenc sugáruiti és a Gagarin általános iskola) viszonylag új létesítmény, ahol a tárgyi feltételek, kellemes környezet igen kedvező teret nyújt a táborozó pártásoknak. A rendezett sport- és parkosított udvarok, fűdömedence, a környező liget, játszótérek, a szabad levegőzéken kívül arányos testedzés, kulturált játékok, szórakozást is biztosítanak.

A makkoserdei „Napsugár” tábor tovább korszerűsítették. Megvalósult a hidegmeleg vizes, 3 részes szabad tusoló, a pvc-burkolatú ebédlő, bővült a szabadtéri játékkalványpark.

A táborok vezetését idén is több éves tapasztalattal rendelkező nevelők vállalták, akik mellett gyakorló pedagógusok és főiskolások látják el a rajzesztői feladatokat. A tábori munkatervekben változatos, tartalmas, sokszínű programokat ajánlottak fel a köznevelési intézmények, társadalmi szervek, a moziüzemi vállalat és az MHSZ.

A veszprémi találkozó

A tizedik veszprémi tévé-találkozó szervezői, szerkesztői, rendezői részben ellenálltak a csábításoknak, mindannak, amire a jubileumi alkalmak általában készítenek mindannyiunkat. Az ilyenkor szokásos, hangzatos program — „az összegező visszatekintés és a jövő” — nem vált az események kizárólagos rendező elvévé, de azért volt alkalom beszélni idevágó témákról. A másik évforduló betegsége, a „mindenáron újat” erőltettsége is szerencsésen elkerülte a találkozózt, mindazonáltal akadtak újszerű elemek az egyhetes programban. Például: a korábbi évek gyakorlatától eltérő módon vált televíziós eseménnyé a fesztivál; a versenyműveket most a legszélesebb közönség is megnézhette, még egyszer, és egyidőben az elbírálásukra hivatott zsűrivel. Ilyenformán ki-ki megmérhette az elmúlt évi „termést”, a szórakoztató és a drámai művek sorából (ebben a két kategóriában zajlott az idei verseny), a nézők is választhattak maguknak tetszőt és nem tetszőt.

Erről a múlt heti televíziós műsorról, a találkozó versenyműveiről a zsűri is megalkotta a véleményét. Kifejezte az egyes adásban közvetített, szombati díjkiosztó gálaünnepségen a díjakkal és a zsűrielnök, Huszár Tibor szavaival. Ki tudja, a zsűrinek a díjazással kifejezett értékelélete egyezik-e a nézőkéivel? A 2. műsor heti adásainak nyilvánvalóan az volt a legfőbb értelme, mint általában az ismétléseknek: ami érték születik tévéműhelyekben, azzal mennél jobban gazdagodjanak. És máskor is megtörtént már, hogy ismételt adásba kerültek olyan munkák, amelyeknek egyáltalán nem lenne helyük a képernyőn. Következésképpen: nagy meglepetések nem érhették ezen a héten sem a nézőtábor, sem a fesztivál résztvevőit. Eleve nyilvánvaló volt, hogy elementáris hatású, eredeti remekműve-

ket nemigen látunk, de van azért az éves termésben művészi érték. Van néhány mesterségbeli tudással, jól megcsinált, szuverén rendezői koncepciót sugárzó alkotás (mint a fődíjas Bacsó Péter-film, a Sértés). Legtöbb a középszerű, és van néhány egészen rossz, minden kreativitást nélkülöző, fölöslegesen bemutatott munka.

Talán eme evidenciák (meg is toldhatjuk sorukat azzal, hogy középszerű, sőt rossz művek sokasága, „üzemi költség” nélkül nemigen születhet valódi érték) miatt fordult jóval nagyobb figyelem a versenyen kívüli bemutatókra. Előbb azonban még egy szót a „Balatoni szél” című műsorról. Nehéz mérlegelni, hogyan hatott a gála, mint tévés produkció. A veszprémi fesztiválpalota közönségére mindenestre az újdonság erejével hiszen sikerült mindvégig titokban tartani, mire készül a műsorvezető-szerkesztő, Vitray Tamás. Azután a kellemesség érzete következett, hiszen ugyancsak „kittet magáért”, létrehozott egy európai stílusú és színvonalú esztrádműsört, a Magyar Televízió reprezentatív gálaestjét (szegedi művész, Gregor József operanékes képviselte a műfajt). Mindemellett az élmény ereje volt a legerősebb: hitem szerint valódi televíziós élménnyé is vált, vagyis a nézőkre is elemi erővel hatott Mezei Mária drámai légtörő szereplése, egy gazdag értelmű paradoxonok eme különleges megtestesülése. Az „erőszakos szeretet” drámai diadala, a véghetetlen emberi erő állt elő opálos rasyogásban. A jubileumi fesztiválon megtapasztalhattuk, mi lehet az a „televíziós katarzisz”.

Ami nem került adásba: Fiatal Művészek Stúdiója elnevezés mögé bújították néhány szokatlan témájú film bemutatóját, Alkotóikat — Kern András, Várkonyi Gábor, Gém György, Radó Gyula — nem az életkoruk, hanem a témaviláguk sorozta egy táborba; s ez — a vetítéskor tanúsága szerint — jót tesz nekik. Remélhetően egyszer nagyobb nyilvánosságot kapnak valóságunk kritikusi jelenségeit fölmutató filmjeik, melyek címét azért írjuk le, hátha megmaradnak addig is a nézők emlékezetében: Modell-film, az ember megalázottságáról; Szirtes Adám-portré arról, hogy „En soha nem akartam színész lenni”; Oroszlánszáj — pszichológiai krimi. Margerite Duras nyomán. Az Ösbemutatók sorozatban látott művek viszont egészen biztosan képernyőre kerülnek, s ezzel járnak bizonyos tanulságok a jövőre nézve is. Legfőként, hogy egyik évről

a másikra megint nem változik gyökeresen semmi; remekművet nem láttunk, jobb sorsra érdemes, tehát fontos témájú, de menet közben elrontott filmet igen. András Ferenc bőségedű, ritmusszerűtett alkotása ilyen, a Legnagyobb sűrűség közepe. És láttunk munkát, amelyről nehéz elhinni, hogy alulmúlható (Felvidéki Juditét, aki két rendezéssel is jelentkezett a fesztiválon, nehéz a döntés, de talán a Gyümölcsoltó boldogasszony ösbemutatóján lehetett többet mérlegelni).

Nem közvetítették természetesen a szakmai vitákat sem, egyikén a szórakoztatásról volt szó Zappe László kritikus előadásában, a másikon az utóbbi három év tévéjátékait és -filmjeit Agárdi Péter irodalomszétszótá sorolta három csoportba. Úgy mint: a hétköznapiság-élményből, a perifériatémák-ból született művek, a múltidéző, történelmi témájúak és a közéleti konfliktusokat feldolgozó, direktbben politikáló alkotások.

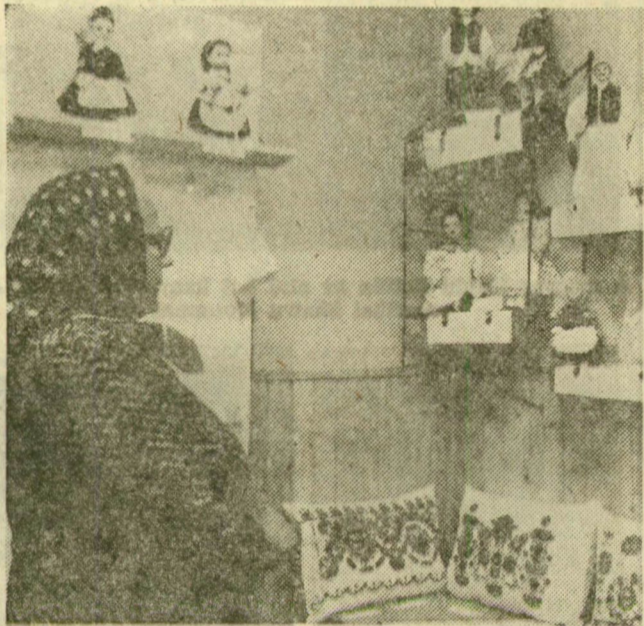
„Adáson kívül” voltak továbbá mindenféle beszélgetések; külföldiekkel a vételre ajánlott műsorról, alkotókkal a szándékaikról és a reálisokról, nézőkkel arról, hogy mit szeretnek és mit nem. Kritikussal arról, hogy mit kellene szeretniük. S mindenkinek beszélt Szinetár Miklós a zárzóban körülbelül arról, hogy a tévé, a műsor olyan, amelyet megérdemlünk. Veszprémben sok jele volt, hogy alighanem igaza van.

A X. veszprémi tévé-találkozón a zsűri fődíját; Boros Miklós Balatoni szél című szobrának bronzmását a drámai kategóriában a Sértés című tévéjáték kapta (rendezte Bacsó Péter), valamint a Kiáltás, város! (rendező: Hajdufy Miklós). A szórakoztató kategóriában az Egy-millió foltos hangjegy (rendezte: Molnár György).

Veszprém tanácsának különdíját a Fűrdőigazgató című tévéjátéknak ítéltek (Várkonyi Gábor rendezte). A zsűri különdíjait kapták: Esztergályos Károly, Csehov Cseresznyés kert című drámájának tévéváltozatáért, Nemere László a Prolifilmért, Bednai Nándor a Diszkó, diszkó című műsorért, Bíró Miklós a Bolondok kvartélya című film operatőri munkájáért, Szabó Sándor, Kovács Nóra a Kiáltás, város!-ban. Gálvölgyi János több szórakoztató filmben, Suka Sándor a Sértés egyik epizódjában nyújtott alakításáért. A közönség díját a Használt koporsó című tévéjáték nyerte és a Diszkó, diszkó című paródiaműsor.

Sulyok Erzsébet

Babák, tápai viseletben

Részlet a kiállításról

A tápai díszítőművész szakmó alig néhány évre visszatekintő közösségét Molnár Imréné tanár vezeti — egyre több sikerrel. Főként az utóbbi esztendőben, hiszen taglétszámuk harminc, korösszetételük változó. Tápai asszonyok és lányok, akik hajdan grékényt szöttek, most meg szebbnél-szebb mintákat sikeritettek vásznukra.

Az első esztendőben — mint minden kezdőt — őket is a túlszínezett, szemet kápráztató kalocsai, s más, főként romantikusan kitálat, dús virágdíszű munkák érdekelték. Most viszont már kikristályosodó, egy-egy etnikai tájra koncentráló az egész közösség. Molnárné kiváló pedagógus, szerencsés kézzel, megfelelő szakmai tudással bánik „örög dekáliával”. Hetente egyszer járnak össze közös foglalkozásra, de munkájuk nagyrészt otthon végzik. Ebben az esztendőben a Palóc-föld leg-szebb népi motívumaiból készítették „vizsgadarabjaikat”, amelyek neves zsűri előtt kaptak megfelelő osztályzatot. Véleményük szerint „öt

évnél haladtak ebben az évben, szorgalmukon túl nagyra értékelhető a tiszta hitelesség”. Nemrég az egész csapat Palóc-földön járt, hogy kézközben tapasztalhassák, jó úton haladnak-e. Eredményeik javarésze most a tápai művelődési otthonban látható kamara kiállítás keretében. Ugyanitt már a jövő évre mutató darabok is helyet kaptak, közöttük a tápai babák, feslett, régi nagyanyák ruháinak megmaradt darabjából készülték a szoknyák, a testhezállók. Csipkeanyagot némelyek cseh-szlovákiai kirándulás alkalmával szereztek, babát meg Pesten csináltattak. Van itt századeleji jegyesség, a 30-as évekből való „setyera”, mellette csinos menyecske, karján pólyás babával, meg itt van az „Obrád Técsika”, „Szörzö Mariska”, „Ida néni, móg a Jóska sógorom”. — szóval a közel harminc tápai viselet közel százados hagyományait. A kiállítás június 28-tól július 4-ig tekinthető meg, naponta 14-től 19 óráig.